

Yhteenveto sisäasioiden rahastojen kansallista toimeenpanoa koskeneesta kyselystä

Kysely toteutettiin ajalla 28.8.-20.9.2019. Kysely oli avoin kaikille, mutta se oli kohdistettu erityisesti sisäasioiden rahastojen tuensaajille ja sidosryhmille.

Yhteensä vastaajia oli 39, joista:

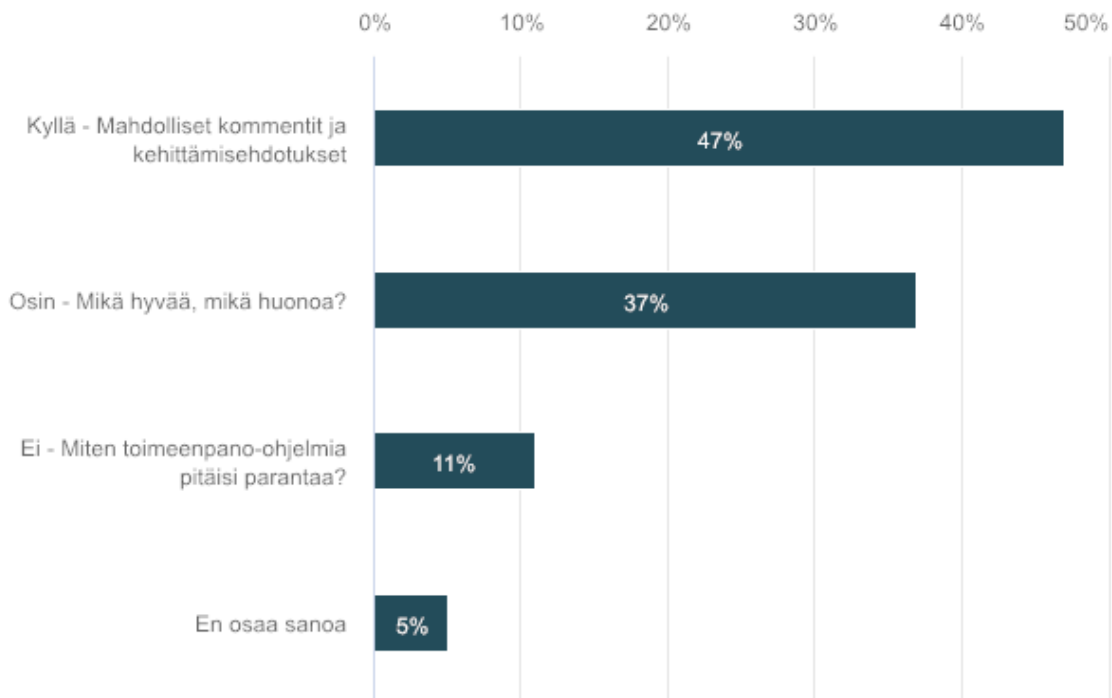
järjestöjä	15%
virastoja	54%
oppilaitoksia	15%
muita	15% (yksityinen yritys, kunta, hanke, ministeriö)

Vastaajista 95% oli ollut mukana toteuttamassa EUSA-hankkeita.

Yhteenveto kysymyksistä ja vastauksista:

1. Sisältävätkö EUSA-rahastojen nykyiset toimeenpano-ohjelmat riittävästi tietoa ohjelman tavoitteista ja tukikelpoisista toimista niin, että ne tukevat hankkeen suunnittelua ja tuen hakemista?

Vastaajien määrä 38

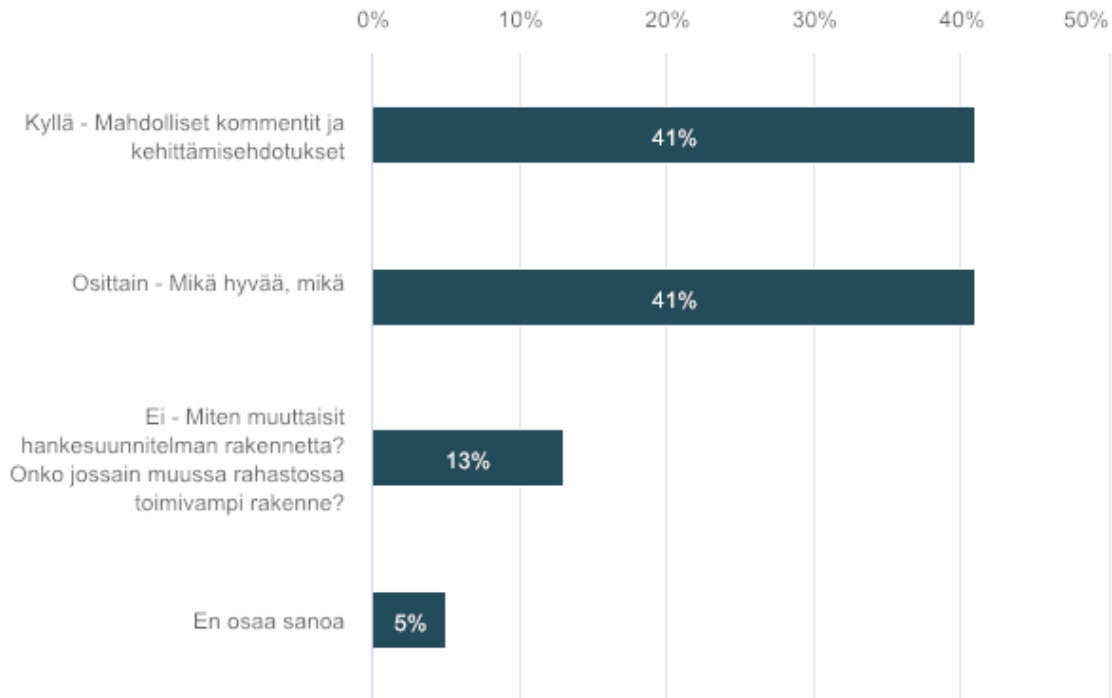
Yhteenveto avoimeen kenttään annetuista vastauksista:

Vastauksissa tuotiin esiin toisaalta toimeenpano-ohjelmien joidenkin kirjausten yleistasoisuus ja tulkinnanvaraisuus (esim. kuinka laajoja hankkeita edellytetään, joidenkin käsitteiden epäselvyys), mutta toisaalta etenkin ISF:n toimeenpano-ohjelman osalta nostettiin esiin myös ohjelman yksityiskohtaisuus, joka voi johtaa joustavuuden puuttumiseen. ISF-rahaston osalta todettiin, että rahoituksen tulisi olla avoinna haettavaksi muillekin kuin viranomaisille. Toimeenpano-ohjelmalta toivottiin selkeyttä ja joustavuutta toimintaympäristön muutosten huomioimiseksi. Joissakin vastauksissa tuotiin esiin myös ohjelmien sisältökysymyksiin liittyviä parannusehdotuksia.

2. Onko EUSA-rahastojen hakemukseen sisältyvän hankesuunnitelman rakenne toimiva ja looginen?

(Hankesuunnitelmassa tulee kuvata seuraavat: hankkeen tausta ja perustelut; hankkeen yleistavoite (lyhyesti); hankkeen kuvaus; hankkeen hyödynsaajat; hankkeen tavoitteet sisältäen erittelyn tavoitteisiin sisältyviin toimintoihin ja tulostavoitteisiin; tiedotussuunnitelma; riskiarvio; hankkeen vaikuttavuus; toiminnan jatkuvuus ja hankkeen aikataulu)

Vastaajien määrä: 39

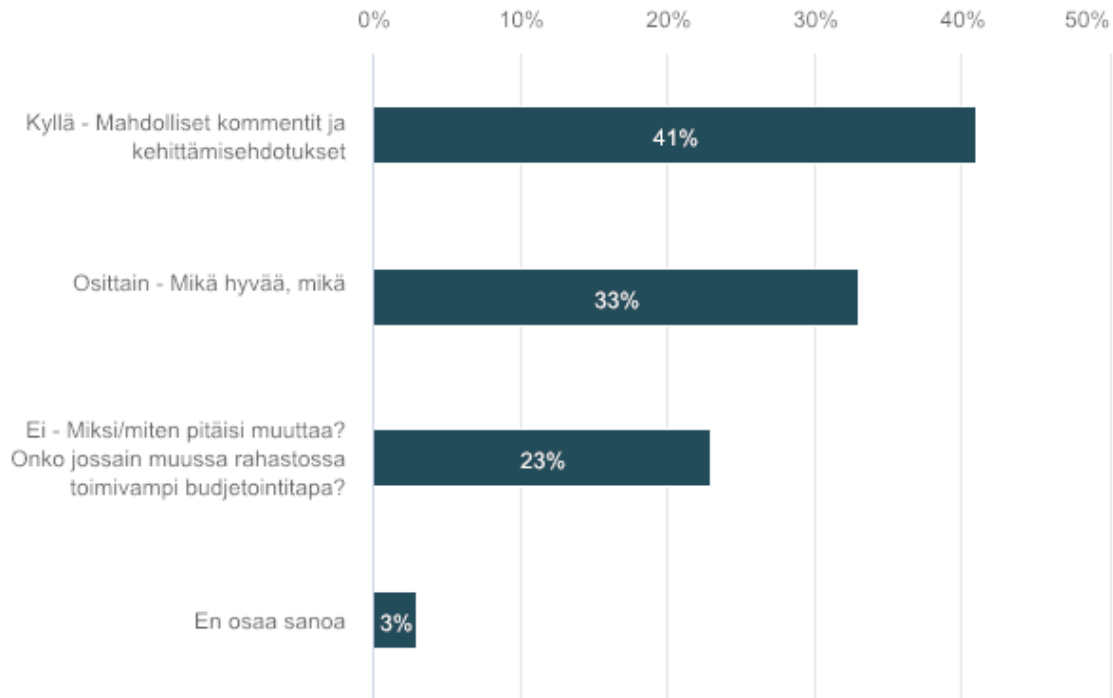
Yhteenveto avoimeen kenttään annetuista vastauksista:

Nykyinen hankesuunnitelma koettiin käytettävyydeltään hankalaksi ja sen rakenne monimutkaiseksi. Erityisesti hankkeen sisällön jakaminen tavoitteisiin, toimintoihin ja tulostavoitteisiin nähtiin hankalaksi hahmottaa. Tilalle esitettiin mm. joissakin toisissa EU-rahoitusvälineissä käytössä olevaa ns. work package -mallia. Tulostavoitteiden määrittäminen koettiin hankalaksi. Lisäksi tuotiin esiin, että tulisi painottaa enemmän sitä, miten indikaattorit tullaan saavuttamaan ja todentamaan. Toisaalta nähtiin, että hankesuunnitelma on sisällöllisesti looginen, mutta käytännön toteutus sähköisessä järjestelmässä ei ole täysin toimiva, mm. merkkimäärärajoja ja visuaalisuutta kritisoitiin. Hankesuunnitelman kysymyksissä todettiin olevan toistoa. Vastauksissa myös todettiin, että operatiivisen tuen toimille hankesuunnitelman tulisi olla yksinkertaisempi.

3. Onko EUSA-rahastojen nykyinen budjetointitapa toimiva?

(kustannusten erittely henkilöstökustannuksiin, hankesuunnitelmassa kuvattuihin toimintoihin sidottuihin toimintokustannuksiin, muihin hankekustannuksiin ja välillisiin kustannuksiin)

Vastaajien määrä: 39

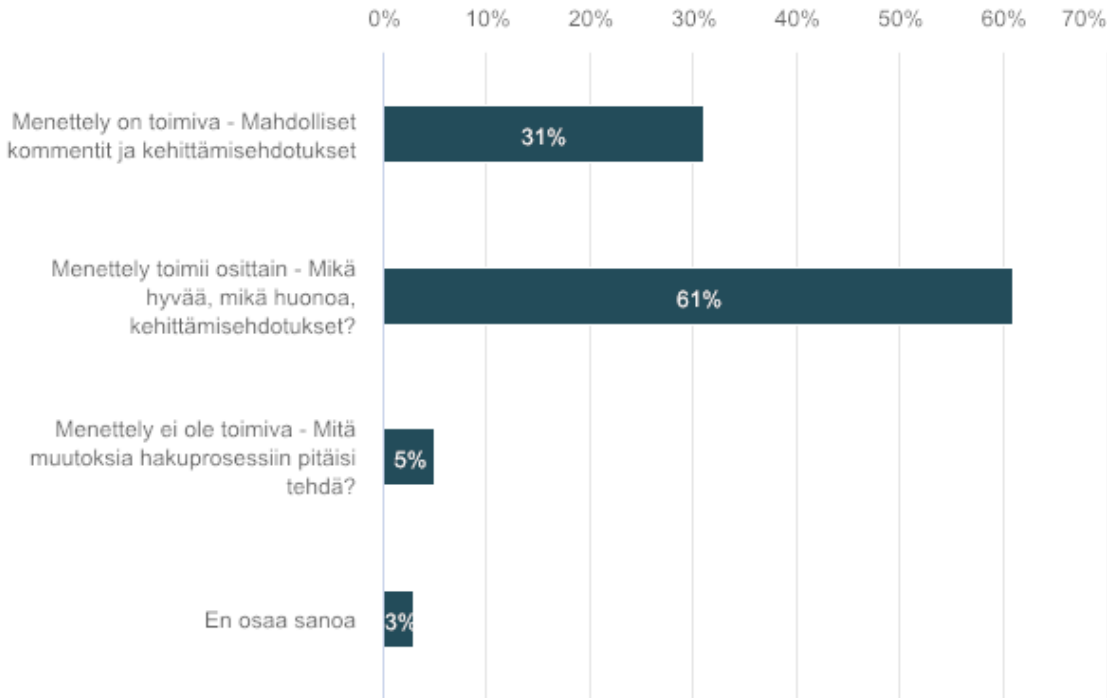
Yhteenveto avoimeen kenttään annetuista vastauksista:

Hankkeiden budjetointiin toivottiin ennen kaikkea joustavuutta. Joustavuutta tulisi olla kululuokkien ja/tai toimintojen välillä niin, että tarvittaessa rahoitusta voisi siirtää toiseen kululuokkaan joustavasti. Talousarvion jakaminen toimintokohtaisesti koettiin keinotekoiseksi ja työlääksi ja sen nähtiin tuovan joustamattomuutta budjetointiin. Kustannusten jaottelu toimintoittain nähtiin lisäksi hankalaksi, koska sama kustannus saattaa liittyä useampaan toimintoon. Rakennerahastohankkeiden budjetointitapaa pidettiin toimivampana (kululajeittain budjetointi). Kululajeista koettiin hankalaksi erottaa toisistaan ostopalvelut ja käyttö- ja kiinteä omaisuus. Lisää ohjeistusta toivottiin loma-ajan palkkojen kirjaamiseen.

4. Miten arvioisit EUSA-rahastojen tuenhakua kokonaisuutena?

(hakujen ajankohdat sekä hakuajan kesto, hakuohjeistuksen selkeys, hakemuksen laatiminen, hakeminen sähköisessä järjestelmässä, hakemuksen käsittely, päätöksen saaminen)

Vastaajien määrä: 39

Yhteenveto avoimeen kenttään annetuista vastauksista:

Sähköinen hakeminen sai sekä kiitosta että negatiivista palautetta. Sähköinen hakeminen nähtiin sinänsä hyvänä asiana ja hakumenettelyjä kuvattiin toimiviksi. Myös hakijoille annettu neuvonta ja tuki sähköisen järjestelmän käytössä sai kiitosta. Toisaalta rahastojen sähköinen järjestelmä koettiin monimutkaiseksi, kankeaksi, hitaaksi ja epäluotettavaksi käyttää. Myös hakulomake nähtiin hankalana täyttää. Hakuaikoihin toivottiin enemmän ennakoitavuutta ja nähtiin, että hakujen tulisi olla pidempään auki. Hakemusten käsittelyajan toivottiin olevan nykyistä lyhyempi. Haun järjestäminen kaksi kertaa vuodessa nähtiin riittävänä.

Pisteytä toimintojen toimivuutta (1= huonosti toimiva, 2= välttävästi toimiva, 3= osittain toimiva, 4= hyvin toimiva, 5= erinomaisesti toimiva)

yhteensä 38 vastaajaa

	1	2	3	4	5	
Hakujen ajankohdat ja kesto	2,6 %	5,2 %	28,9 %	47,3 %	15,8 %	
Hakuohjeistuksen selkeys	2,6 %	7,9 %	36,8 %	42,1 %	10,5 %	
Hakemuksen laatiminen	0 %	10,5 %	57,9 %	28,9 %	2,6 %	
Hakeminen sähköisessä järjestelmässä	5,2 %	23,7 %	39,4 %	28,9 %	2,6 %	
Hakemuksen käsittely	2,7 %	2,7 %	18,9 %	54,0 %	21,6 %	
Päätöksen saaminen	0 %	5,5 %	19,4 %	58,3 %	16,6 %	

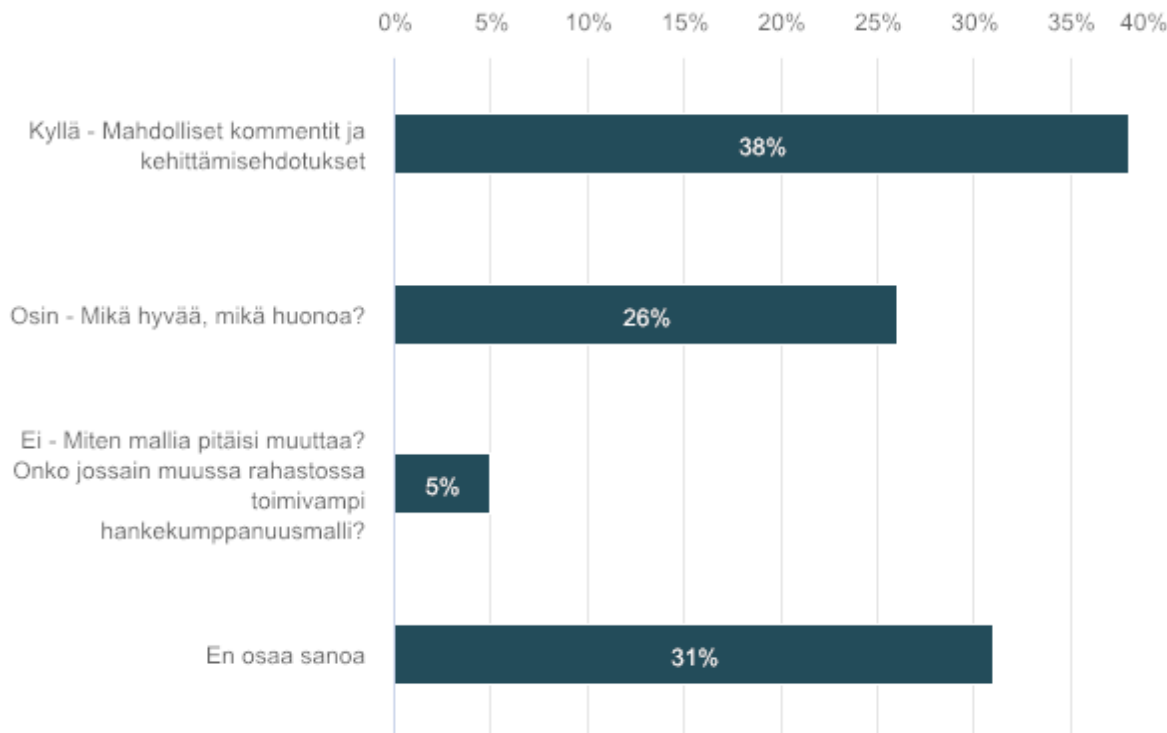
Yhteenveto avoimeen kenttään annetuista vastauksista:

Pisteiden perusteluissa tuotiin esiin, että hakeminen on toiminut hyvin ja hakemusten käsittelyn ja päätöksen saamisen koettiin pääosin olevan sujuvaa. Toisaalta hakemismenettelyn koettiin myös olevan aikaa vievä. Hakemuslomake koettiin työlääksi täyttää ja kömpelöksi. Sähköisen järjestelmän kankeus ja ajoittainen toimimisen epäluotettavuus tuotiin myös esiin. Lisäksi tuotiin esiin, että hakuajankohtien tulisi olla tiedossa selkeämmin. Hakemisen ohjeistusta ja neuvontaa pidettiin pääsääntöisesti selkeänä. Tuotiin myös esiin, että hauissa pitäisi olla tietty prosenttiosuus avoimesti haettavana.

5. Onko EUSA-rahastoissa käytössä oleva hankekumppanuusmalli tarkoituksenmukainen?

(EUSA-rahastoissa hankekumppanilla tarkoitetaan tahoa, joka osallistuu hankkeen toteuttamiseen. Hankekumppanista käytetään myös nimitystä siirron saaja. Tuensaajan tulee siirtää osa hankkeelle myönnetystä tuesta hankekumppanille hanketoimintojen toteuttamista varten. Hankekumppanin tulee myös osallistua hankkeesta aiheutuvien kustannusten rahoittamiseen. Hankkeesta on kokonaisvastuussa varsinainen tuensaaja myös hankekumppaneiden osalta. Tuensaaja ja siirron saaja laativat sopimuksen, jolla varmistetaan, että siirronsaaja täyttää tuen saamiselle ja käytölle asetetut edellytykset.)

Vastaajien määrä: 39

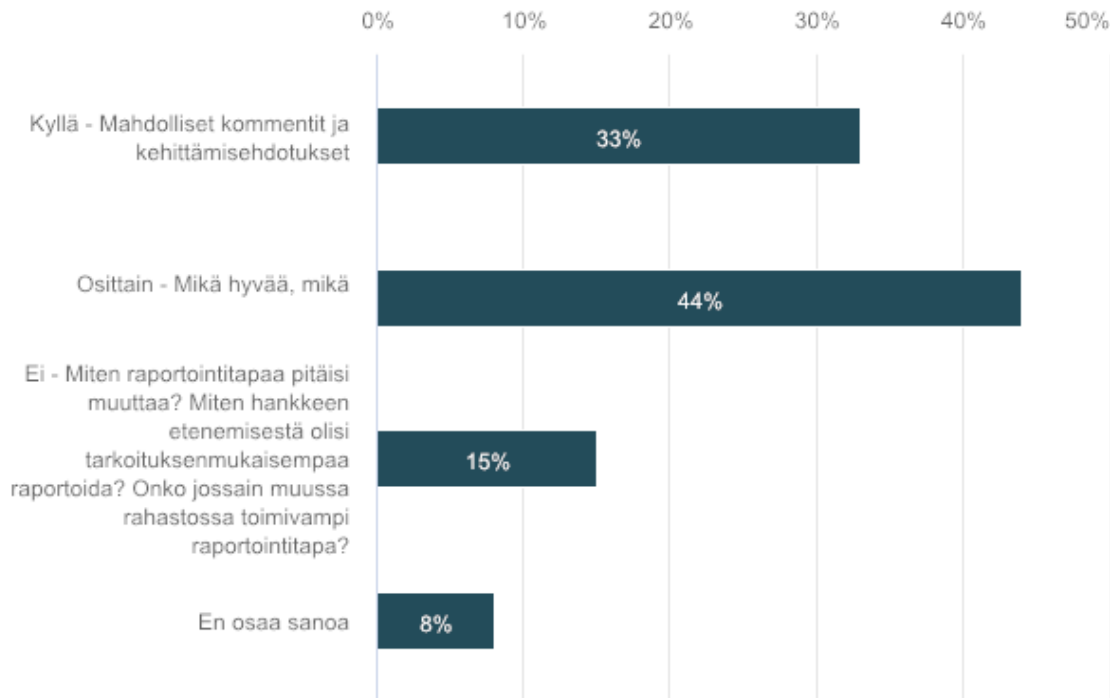
Yhteenveto avoimeen kenttään annetuista vastauksista:

Hankkeen toteuttajalla (tuensaajalla) nähtiin olevan iso vastuu hankkeesta, ja hankekumppanikohtainen raportointi nähtiin tasapuolisempaa tuensaajan kannalta. Kumppanuusmalliin mm. todettiin johtavan välillä hankekumppanin kannalta epätoivottuihin tilanteisiin, jos hankekumppani ei tuo hankkeelle lisäarvoa. Toisissa vastauksessa kuitenkin todettiin mallin olevan pääsääntöisesti toimiva, vaikkakin monimutkainen. Yhteishankemalli tuotiin esiin vaihtoehtoisena tapana toteuttaa hanke. Kumppanuuden nähtiin sinällään olevan olennainen osa vaikuttavaa hanketta. Hankekumppaneiden erilaiset toimintatavat ja tuen jakaminen koettiin haasteellisiksi. Lisäksi nähtiin, että toimiva hankekumppanuus edellyttäisi suurin piirtein samankaltaisia toimijoita kumppaneiksi.

6. Onko EUSA-rahastoissa käytössä oleva raportointitapa toimiva?

(Raportointi tapahtuu maksatushakemuksilla, joissa raportoidaan hankkeen tavoitteiden toteutumista ja toteutuneista kustannuksista. Välimaksatushakemusten toimittaminen tapahtuu yleensä puolen vuoden välein 15.2. ja 15.8. Loppumaksatushakemus tulee toimittaa 2 kk hankkeen päättymisen jälkeen)

Vastaajien määrä: 39

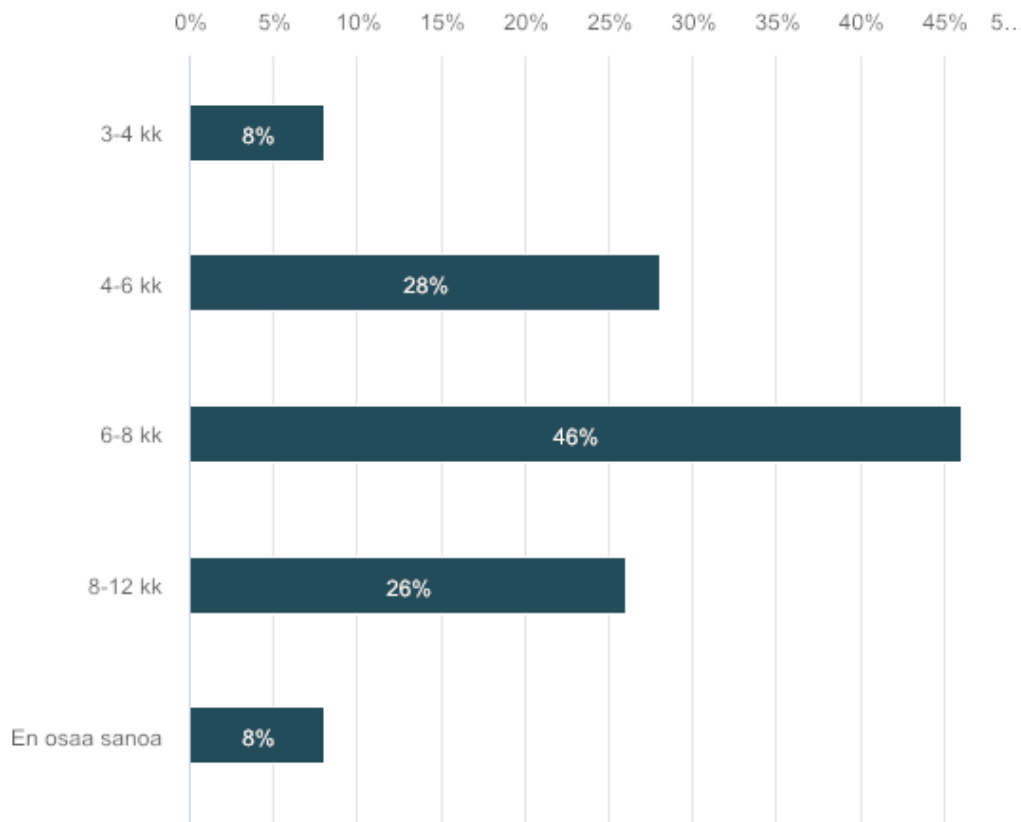

Yhteenveto avoimeen kenttään annetuista vastauksista:

Nykyinen raportointitapa koettiin byrokraattiseksi ja liian tarkaksi, lisäksi raportoinnissa todettiin olevan päällekkäisyyttä. Lisäksi raportoinnin teknisen toteutuksen toivottiin olevan parempi, sähköisen järjestelmän käytettävyyttä ja luotettavuutta kritisoitiin. Raportointia helpottaisi, jos edellisen raportoinnin tiedot näkyisivät järjestelmässä vieressä uutta raporttia tehtäessä. Elokuulle ajoittuva raportointi koettiin hankalaksi, koska sitä ennen on lomakausi. Loppuraportointiin puolestaan toivottiin pidennystä, jotta tilintarkastukseen ehdittäisiin valmistautua paremmin. Lisäksi välimaksatuksen hakeminen nähtiin turhana tilanteissa, joissa kustannuksia on syntynyt raportointijaksolla vain vähän. Erityyppisille hankkeille toivottiin erilaisia raportointilomakkeita (mm. hankintapainotteisille hankkeille) ja operatiivisen tuen nykyisellä raportointilomakkeella koettiin olevan liikaa toistoa.

7. Miten pitkä olisi sopiva raportointiväli hankkeelle?

Vastaajien määrä: 39

Yhteenveto avoimeen kenttään annetuista vastauksista:

Käytössä olevan kaksi kertaa vuodessa tapahtuvan raportoinnin katsottiin olevan sopiva, mutta toisaalta kannatusta saivat myös raportointi neljännesvuosittain ja kerran vuodessa. Kaksi kertaa vuodessa tapahtuvassa raportoinnissa esitettiin vaihtoehtona isoille hankkeille yhtä lisäraportointia syksyille, jos maksatuksia on tarpeen nopeuttaa. Myös jatkuvan raportoinnin mahdollisuutta puntaroitiin. Nollaraportoinnin sijaan esitettiin pelkkää ilmoitusta siitä, että ei ole raportoitavaa. Liian tiheän raportointivälin nähtiin vievät liikaa resursseja itse hankkeen toteutukselta. Lisäksi tuotiin myös esiin, että raportointivälin tulisi riippua hankkeen sisällöstä ja hankkeen kestosta.

8. Millaisia vaikutuksia hakemiseen ja hankkeen toteuttamiseen on sillä, että tuki maksetaan pääsääntöisesti toteutuneita kustannuksia vastaan eli ei ennakoon?

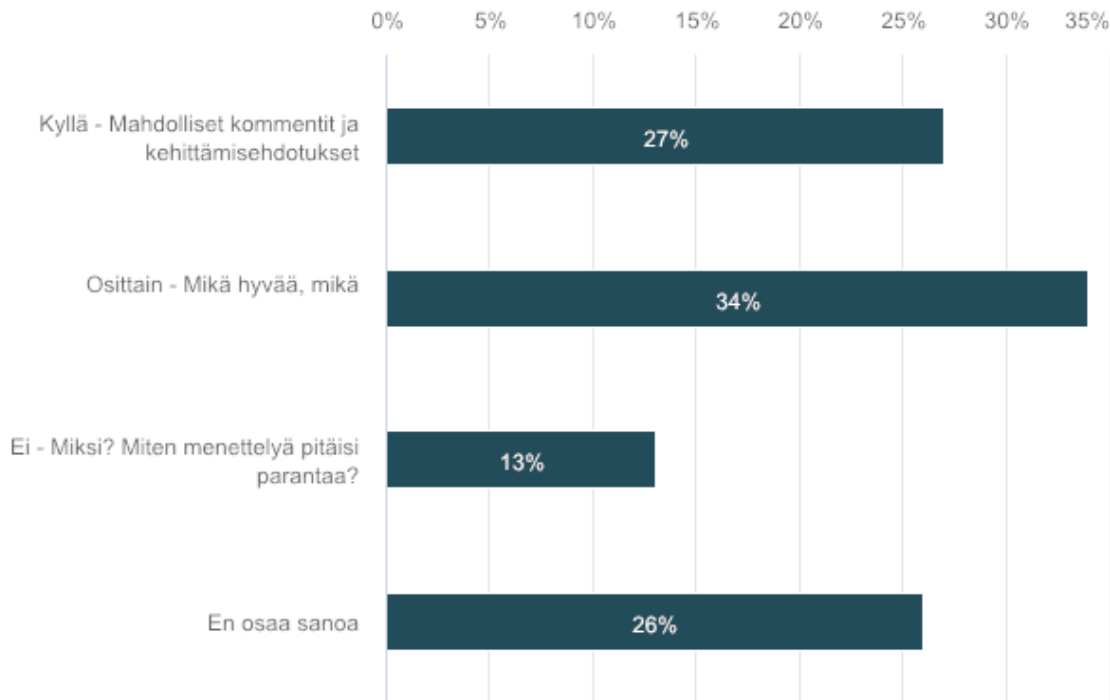
Vastaajien määrä: 32

Yhteenveto avoimeen kenttään annetuista vastauksista:

Hyvin monissa vastauksissa tuotiin esiin, että tuen maksamisella toteutuneita kustannuksia vastaan on merkitystä sille, kuka pystyy hakemaan hankerahoitusta. Menettelyn nähtiin heikentävän merkittävästi pienempien toimijoiden mahdollisuuksia hakea rahoitusta ja toteuttaa hankkeita ja keskittävän tuen isoille toimijoille kuten julkisille tahoille. Ennakko nähtiin etenkin pienille järjestötoimijoille oleellisen tarpeelliseksi hankkeiden toteuttamisessa. Yhdessä vastauksessa nähtiin, että myös viranomaistoimijoille ennakko olisi tarpeellinen, mutta useammassa vastauksessa todettiin, ettei maksatuksella toteutuneita kustannuksia vastaan ole merkitystä viranomaistuensaajien näkökulmasta. Joissakin vastauksissa tuen jälkikäteen maksamisen etuna nähtiin se, että mahdollisesti hylättäviä kustannuksia ei tarvitse palauttaa jälkikäteen. Samoin menettelyn katsottiin estävän väärinkäytöksiä.

9. Onko EUSA-rahastoissa käytössä oleva menettely hankesuunnitelman tai -budjetin (=tukipäätöksen) muuttamiseksi toimiva?

Vastaajien määrä: 38

Yhteenveto avoimeen kenttään annetuista vastauksista:

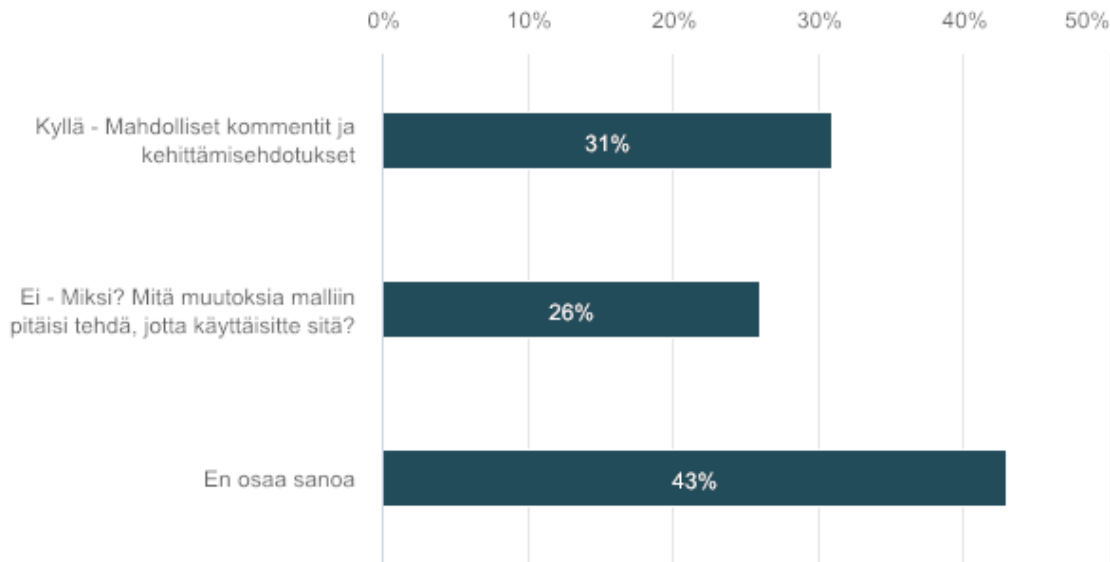
Tukipäätöksen (hankesuunnitelman ja talousarvion) muuttamismenettely koettiin vastauksissa työlääksi, byrokraattiseksi ja hitaaksi. Vastauksissa ongelmaksi nähtiin nykyinen budjetointitapa, joka ei salli riittävästi joustoa ja aiheuttaa tarpeen muutoshakemuksille. Yhdeksi vaihtoehdoksi esitettiin Twinning -hankkeissa käytössä olevaa "rolling work plan" -mallia, jossa suunnitelma ja budjetti täsmennetään 6 kk välein. Lisäksi esitettiin, että muutostarvetta arvioitaisiin enemmän tapauskohtaisesti. Vuosikohtaisesta budjetoinnista luopuminen nähtiin suureksi parannukseksi. Muutoksen hakemisen ohjeistusta ja menettelyä toivottiin selkeytettävän, mutta vastauksissa todettiin toisaalta myös, että muutoksenhakumenettely on parantunut ohjelmakauden kuluessa. Sähköisen järjestelmän toivottiin tukevan paremmin muutoshakemuksen tekemistä.

10. Mitä seuraavista nykyisin käytössä olevista yksinkertaistetuista kustannusmalleista olette käyttäneet tai olisitte valmiita käyttämään omassa hankkeessanne:

Kertakorvaus

(EUSA-rahastoissa tukea voidaan myöntää hankkeeseen kertakorvauksena, jonka suuruus voi olla enintään 100 000 euroa. Kertakorvauksen enimmäismäärä oli 10 000 euroa 31.12.2017 asti. Kertakorvaushankkeissa keskitytään hankkeen tuloksiin. Kertakorvausta ei voida jakaa osiin, vaan hankkeen toteutus ja aikaansaadut tulokset arvioidaan yhtenä kokonaisuutena. Kertakorvaushankkeissa maksetaan aina tukipäätöksessä myönnetyn tuen enimmäismäärä, mutta vain, jos tukipäätöksessä määritelty tulos on kokonaisuudessaan saavutettu.)

Vastaajien määrä: 35

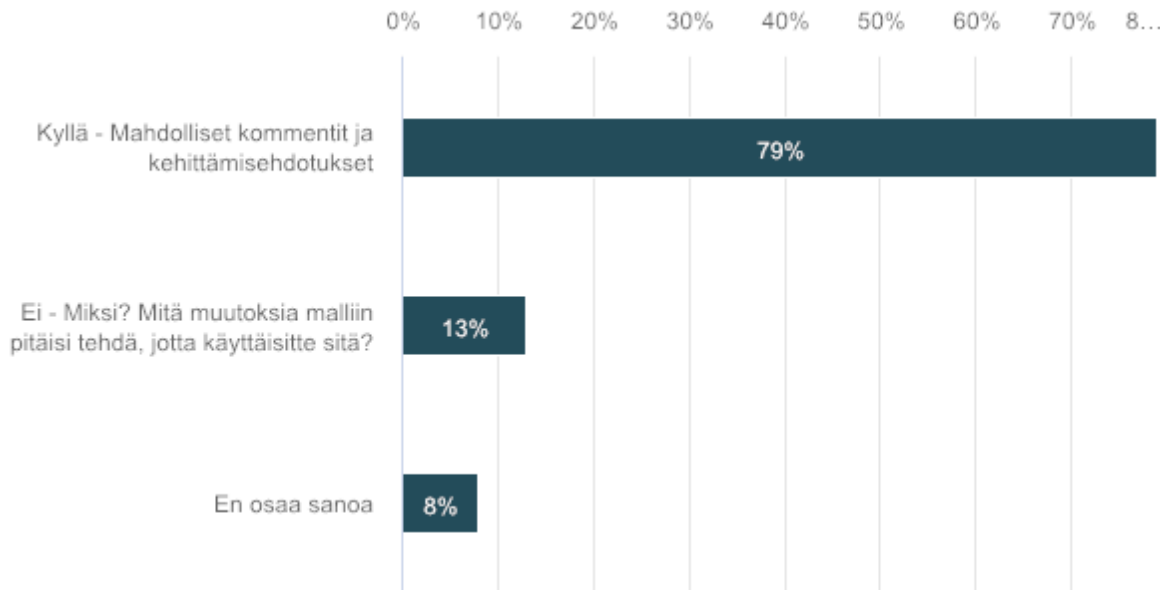
Yhteenveto avoimeen kenttään annetuista vastauksista:

Vastauksissa nykyinen 100 000 euron raja kertakorvauksen kokonaismääräksi nähtiin vastauksissa sekä liian pieneksi että sopivaksi. Esitettiin myös, että EUSA-rahastojen rahoituksen pitäisi olla yksinomaan kertakorvausta ilman euromääräistä ylärajaa. Lisäksi todettiin, että on epäselvää millaisessa hankkeessa kertakorvausta voisi käyttää. Malli nähtiin kuitenkin periaatteellisella tasolla hyväksi, koska siinä keskitytään tuloksiin ja sen katsottiin sopivan hyvin ketteriin kehityshankkeisiin.

Prosenttimääräisenä korvattava osuus (flat rate)

(EUSA-rahastoissa prosenttimääräisinä korvattavien kustannusten malleja on kaksi: 17 prosentin malli, jossa välilliset kustannukset eli ns. hallinnolliset kustannukset sekä lisäksi matkakustannukset korvataan prosenttimääräisenä sekä 15 prosentin malli, jossa välilliset kustannukset korvataan prosenttimääräisenä. Tuen saajan ei tarvitse yksilöidä näitä kustannuksia maksatushakemuksen yhteydessä, eikä niitä tarvitse erikseen todentaa kirjanpidosta tai maksutosittein.)

Vastaajien määrä: 39

Yhteenveto avoimeen kenttään annetuista vastauksista:

Mallin koettiin useissa vastauksissa olevan toimiva. Huonoina puolina nähtiin laskentatavan sekavuus ja ohjeistuksen epäselvyys. Lisäksi tuotiin esiin, että matkakulujen osalta tulisi huomioida missä päin maata hanke toteutetaan. Katsottiin myös, että prosenttimääräisenä korvattavan osuuden tulisi olla henkilöstökustannusten sijasta hankkeen kokonaiskustannusten päälle tuleva osuus.

11. Oletteko käyttäneet muiden rahastojen yksinkertaistettuja malleja? Mikä malli ja mikä rahasto? Mitkä mallit ovat olleet erityisen toimivia?

Vastaajien määrä: 11

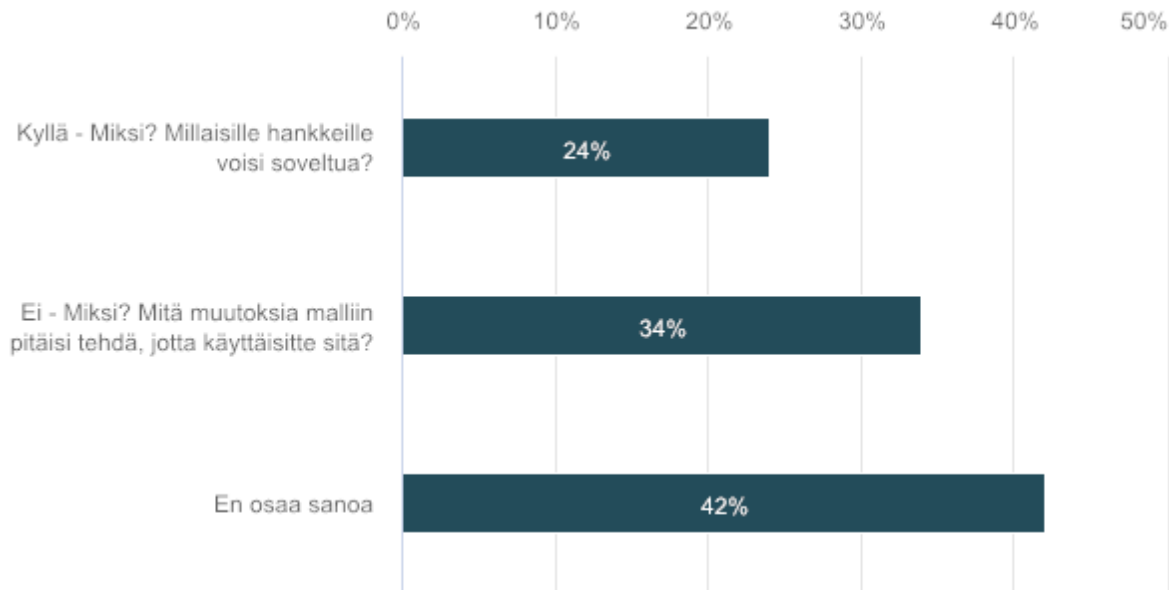
Yhteenveto avoimeen kenttään annetuista vastauksista:

Vastauksissa toimivina ja yksinkertaisina malleina tuotiin esiin OKM:n ja opetushallituksen kertakorvausmallit ja Suomen Akatemian NordForsk -rahoitus. Lisäksi OKM:n ja Business Finlandin hankkeissa käytössä oleva kokonaiskustannusmalli koettiin selkeäksi. Samoin hyvinä malleina mainittiin Horisontti 2020-ohjelman 20 prosentin prosenttimääräisenä korvattava osuus (flat rate) ja henkilökustannusten yksinkertaistettu malli. Vastauksissa mainittiin myös ESR:n flat rate -malli hankkeen hallinnointia keventävänä mallina. Vakiokysikkökustannusten käytöstä oli yksittäisiä kokemuksia.

12. Palkkakulujen korvaaminen prosenttimääräisenä osuutena

(Palkkakustannukset korvattaisiin prosenttimääräisesti (flat rate) hankkeen välittömästä toiminnasta aiheutuvista kustannuksista. Palkkakustannukset voisi olla enintään 20 prosenttia hankkeen välittömästä toiminnasta aiheutuvista kustannuksista. Tuen saajan ei tarvitse yksilöidä näitä kustannuksia maksatushakemuksen yhteydessä, eikä niitä tarvitse erikseen todentaa kirjanpidosta tai maksutosittein. Palkkakustannuksia, toisin sanoen henkilöiden työskentelyä hankkeelle, seurattaisiin muutoin.)

Vastaajien määrä: 38

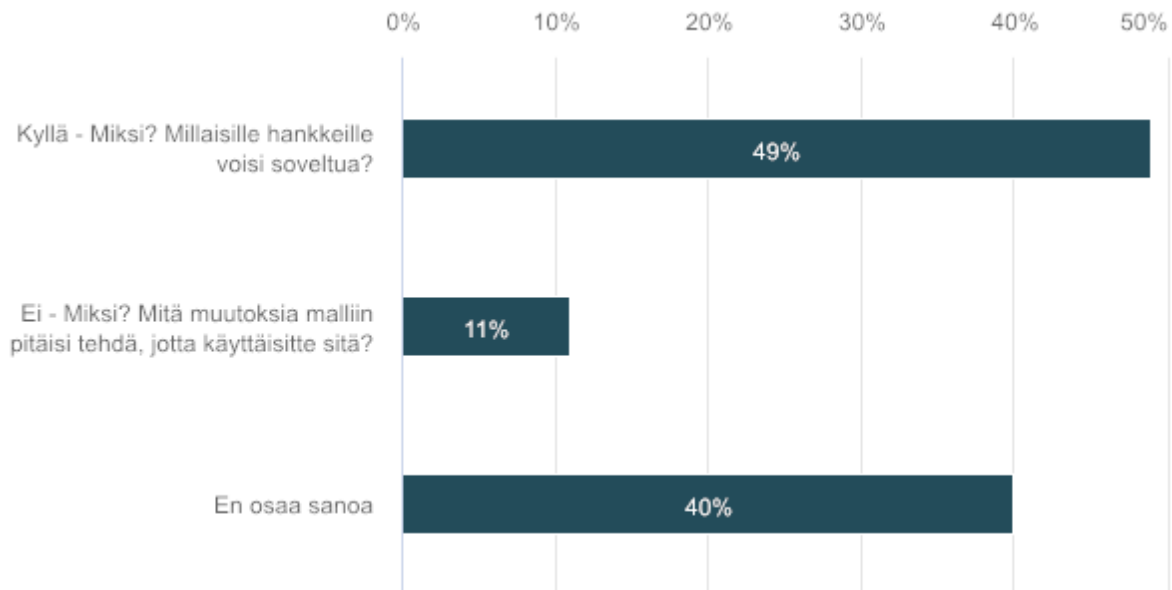
Yhteenveto avoimeen kenttään annetuista vastauksista:

Vastauksissa korostui se, että 20 % korvaus palkkakuluista nähtiin liian pienenä osuutena etenkin kehittämishankkeissa, joissa on yleensä paljon henkilöstöä ja palkkakustannukset ovat suurin kuluerä. Vastauksissa malli nähtiin sinällään hallinnollista taakkaa vähentävänä ja yksinkertaistukset palkkakustannusten raportointiin nähtiin positiivisena asiana. Malli nähtiin soveltuvana esimerkiksi hankkeille, joissa on paljon hankintoja.

13. Hankkeen toimintokustannusten korvaaminen palkkakustannuksista laskettavana prosenttimääräisenä osuutena

(Hankkeen toimintokulut laskettaisiin prosenttimääräisesti (flat rate) hankkeen välittömistä henkilöstökustannuksista. Toimintokulut voisivat olla enintään 40 prosenttia henkilöstökustannuksista. Tuen saajan ei tarvitse yksilöidä näitä kustannuksia maksatushakemuksen yhteydessä, eikä niitä tarvitse erikseen todentaa kirjanpidosta tai maksutosittein. Toimintojen toteumista seurattaisiin muutoin.)

Vastaajien määrä: 37

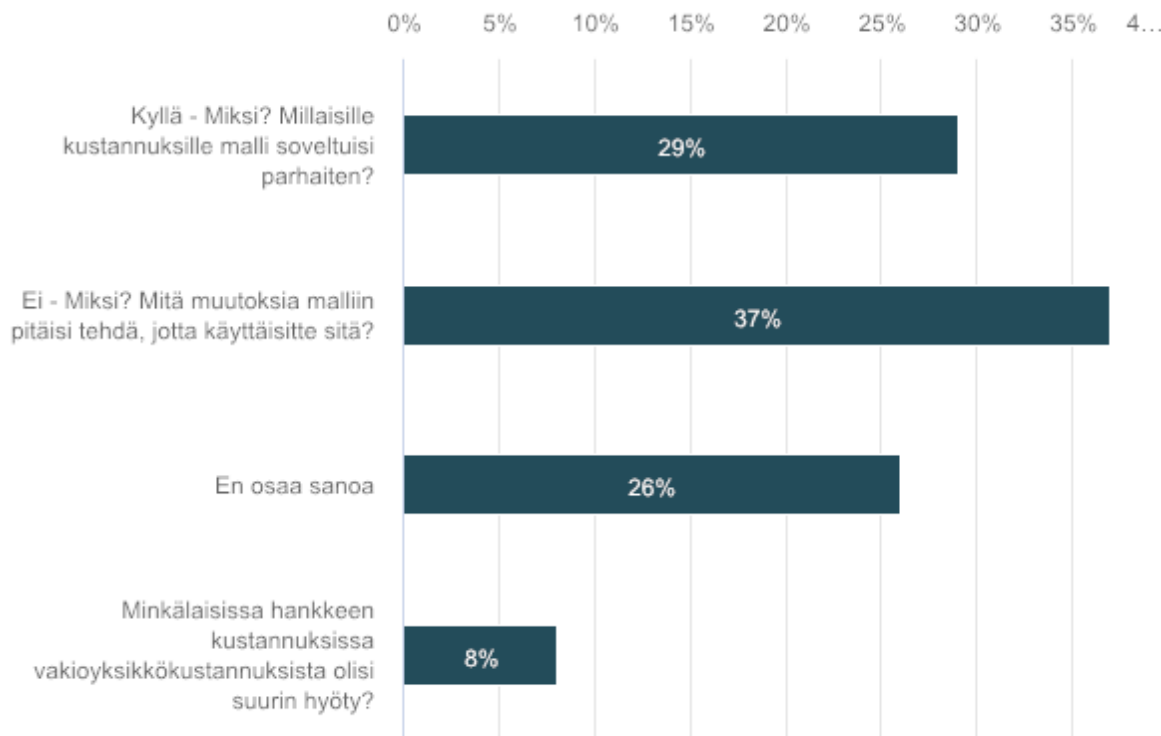
Yhteenveto avoimeen kenttään annetuista vastauksista:

Malli nähtiin kiinnostavaksi ja sen nähtiin helpottavan toimintokustannusten raportointia merkittävästi ja yksinkertaistavan hankkeiden hallinnointia. Vastauksissa myös tuotiin esiin, että malli sopisi esimerkiksi kehittämishankkeille, joissa on useita kululajeja ja joissa tulee nykyisin usein tarvetta budjetin muutoksille. Huonona puolena mallissa koettiin se, että hanketoimintokustannukset sidottaisiin henkilöstökustannusten määrään.

14. Vakioyksikkökustannukset

(Vakioyksikkökustannusten ideana on, että on jokin ennalta määritelty kustannus esimerkiksi toimenpidettä tai tuotosta varten. Maksatus perustuu tällöin todennettuihin toimenpiteisiin tai tuotokseen. Vakioyksikkökustannuksista esimerkki voisi olla koulutuspäivän hinta: koulutuspäivän hinnaksi olisi ennalta määritelty 100 euroa henkilöä kohden. Hankkeessa aiotaan järjestää koulutus 100 henkilölle. Arvio koulutuksen kokonaishinnalle olisi näin 10 000 euroa. Hankkeen päättyessä maksatus perustuisi koulutuksen henkilömäärän todentamiseen. Mikäli koulutukseen olisi osallistunut 95 henkilöä, olisi maksatus tällöin 9 500 euroa.)

Vastaajien määrä: 38

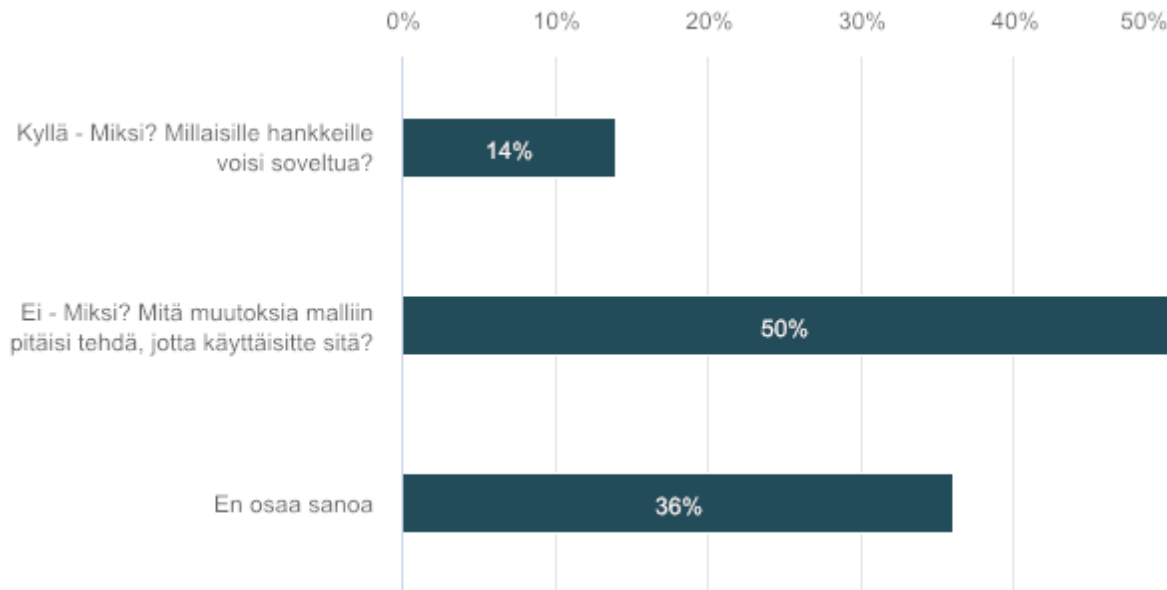

Yhteenveto avoimeen kenttään annetuista vastauksista:

Vastauksissa malli nähtiin mahdollisena vaihtoehtona, jos vakioyksikkökustannukset on laskettu realistisesti ja niitä pystytään tarvittaessa päivittämään. Malli koettiin selkeäksi ja vaikuttavuutta korostavaksi ja sen katsottiin soveltuvan vakioyhtiöille ja ennustettaville kustannuksille kuten koulutuspäivät. Huonona puolena nähtiin kustannusten vaikea ennakoitavuus, joka voisi johtaa siihen, etteivät todelliset kulut tule korvatuksi riittävästi tai siihen että kustannukset määritellään liian suuriksi. Lisäksi erot kustannuksissa mm. paikkakunnittain nähtiin mallin kannalta haastavana. Vastauksissa pohdittiin, määritettäisiinkö vakioyksikkökustannukset rahastokohtaisesti vai hankekohtaisesti. Mahdollisina vakioyksikkökustannusten kohteena mainittiin mm. tilaisuuksien järjestämiskustannusten korvaaminen osallistujamäärän perusteella ja kansainväliset matkakustannukset.

15. Tuntijakajamalli henkilöstökustannuksiin

(Tuntijakajamallin mukaan hankkeessa työskentelevien henkilöiden työlle määritetään budjetointivaiheessa tuntihinta. Tuntihinta saadaan jakamalla yhden tai keskiarvona useamman henkilön yhden vuoden toteutuneet kokonaispalkkakustannukset vuosituntimäärällä 1720. Hanketoteuttajat raportoivat hankkeen edetessä hankkeessa työskentelevien toteutuneet tunnit ja kustannustoteuma saadaan kertomalla toteutuneiden tuntien määrä tuntihinnalla. Tämä malli on tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2020 aikana jo nykyisissä rahastoissa.)
Vastaajien määrä: 36

Yhteenveto avoimeen kenttään annetuista vastauksista:

Malli koettiin vastauksissa haasteelliseksi. Huolta herätti etenkin vuosityöajan laskentatapa; 1720 h jakajan ei koettu toimivan kaikissa tilanteissa. Vastauksissa tuotiin myös esiin, että muissa rahastoissa tämän mallin käytössä on ollut ongelmia mm. siinä miten sairauspäivät tai muut virkavapaapäivät vaikuttavat tuntihinnan määrittelyyn tai siinä, että budjetointivaiheen palkka ei vastaa toteutusvaiheen palkkaa. Vaikeina koettiin myös tilanteet, joissa työntekijä vaihtuu kesken hankkeen. Mallin arveltiin hyödyttävän ensisijaisesti viranomaisten toteuttamia hankkeita. Vastauksissa tuotiin esiin, että mallia pitäisi muuttaa niin että tuntimäärä perustuisi todellisiin työtunteihin ja tuntihintaa tulisi voida muuttaa tarvittaessa hankkeen aikana. Mallin tulisi sallia myös viikonloppu- ja iltatyö, koska joissakin hankkeissa kohderyhmä ei ole tavoitettavissa normaalin työpäivän aikana.

16. Listaa 1-4 asiaa jotka ovat toimivia EUSA-rahastojen nykyisissä tukikelpoisuussäännöissä. Pohdi esimerkiksi eri kustannuslajeihin (henkilöstökustannukset, ostopalvelut, käyttö- ja kiinteä omaisuus, muut aineet ja tarvikkeet) liittyviä sääntöjä.

Vastaajien määrä: 14

Yhteenveto avoimeen kenttään annetuista vastauksista:

- Henkilöstökustannusten nykyinen budjetointitapa.
- Säännöt ovat muodostuneet opittujen asioiden myötä.
- Tarjoilu- ja tilavuokratustannusten yhdistäminen, jolloin niitä ei ole tarvinnut pilkkoa hanketoimintaan erikseen.
- Välilliset kustannukset on hyvä kululaji, mm. matkakulut voisi aina kattaa siitä.
- Henkilöstökulujen osalta työaikakirjanpito on tärkeä ja riittävän selkeä raportointitapa.

- Hankintaohjeistus on erittäin selkeä hallinnointioppaassa.
- Tukikelpoisuussäännöt ovat yhteismitallisia kaikille, lisäksi ne mahdollistavat laajan skaalan erilaisia kustannuksia.
- Säännöt ovat pääosin selkeät.
- Henkilöstökulut ja muut aineet ja tarvikkeet kululajit.
- Mahdollisuus tukikelpoisuuden alkamiseen ennen rahoituspäätöstä on hyvä jousto, koska hakemusprosessi on pitkä ja hankkeilla on yleensä kiire alkaa.
- Ostopalvelut-kustannuslaji on toimiva, jos taustalla on selkeä hankintaprosessi.
- Lähtökohtaisesti tukikelpoisuussäännöt ovat hyvät ja toteuttamiskelpoiset, mutta poikkeustapauksissa ne eivät aina toimi.
- Tukikelpoiset kustannukset on määritelty selkeästi, ja hankkeen kustannukset on suhteellisen helppo jakaa hankkeen tavoitteille.

17. Listaa 1-4 keskeisintä muutosehdotusta rahastojen nykyisiin tukikelpoisuussäntöihin: Pohdi esimerkiksi eri kustannuslajeihin (henkilöstökustannukset, ostopalvelut, käyttö- ja kiinteä omaisuus, muut aineet ja tarvikkeet) liittyviä sääntöjä.

Vastaajien määrä: 16

Yhteenveto avoimeen kenttään annetuista vastauksista:

- Hakijoille annettavassa koulutuksessa ja ohjeistuksessa tulisi selkiyttää enemmän ostopalvelutoimien tukikelpoisuuteen liittyviä seikkoja. Ostopalvelujen selitteiden tulisi voida olla yleistasoisempia. (3 kommenttia)
- Matkakustannusten hyväksynnästä tulisi poistaa vaatimus maihinnousukorteista (boarding pass), koska liput nykyisin usein mobiililippuja. (3 kommenttia)
- Viranomaishankkeiden työajanseurantaa on hyvä yksinkertaistaa. Yksinkertaistamiseksi esitettiin jakopalkkaraporttien vaatimisesta luopumista ja työajan ja palkkasumman todentamista niin, että tieto olisi helposti saatavissa valtion järjestelmistä myös hankkeen päättymisen jälkeen. (viranomaishankkeiden työajanseurannasta 3 kommenttia)
- Loma-ajan palkkojen ja lomakorvausten laskemis- ja tukikelpoisuussäntöjä tulisi yksinkertaistaa (2 kommenttia).
- Hankkeelle työskentelevien henkilöiden tehtävään nimeämisestä edellytetyt päätökset voisi korvata allekirjoitetulla tehtävänkuvauksella, tms. Päätös on raskas ja epätarkoituksenmukainen toimenpide niiden henkilöiden osalta, joilla on jo työsopimussuhde hanketta toteuttavaan organisaatioon. (2 kommenttia)
- Kustannuslajien välillä pitäisi olla enemmän joustoa niin, että rahoitusta voisi siirtää tarvittaessa toiminnon sisällä vapaammin.
- Rahastoissa aiemmin käytössä ollut hankkeiden vuosibudjetointimallia kritisoitiin; hankkeiden raportoinnissa tulisi katsoa kokonaisbudjettia.
- ESR-hankkeiden rahoitusmalli nähtiin toimivammaksi kuin EUSA-rahastojen.
- Kustannusten erittely hankebudjettiin hankekumppaneittain selkiyttäisi raportointia.
- Avustuksen maksaminen jälkikäteen kustannuksia vastaan estää pienten toimijoiden osallistumista hankkeisiin.
- Tuntipalkkajakajan (1720 h/v) käyttö hyödyttää suoraan viranomaistoimintaa ja viranomaisten juoksevien palkkakulujen maksamista. Yksityisen sektorin palkanmaksuun kyseinen malli ei sovi mm. työntekijöiden liikkuvuuden vuoksi.
- Ohjeistuksessa voisi eri kustannuslajeista kertoa esimerkkejä siitä, mitä eri kustannuslajit voivat sisältää. Tämä nopeuttaisi hankesuunnitelman tekemistä ja tietojen syöttämistä sähköiseen järjestelmään.
- Käyttö- ja kiinteän omaisuuden kustannusten tukikelpoisuussäntöjä tulisi selkeyttää ja säännöissä tulisi huomioida tuensaajana olevan viraston oma kirjanpito, jota pitäisi voida käyttää tukikelpoisuuden osoittamiseen.

- Vastuuviranomaiselta saatujen ohjeiden ja linjausten tulisi olla yhdenmukaisia, tulkinnat eivät saisi riippua henkilöstä.
- Ulkopuolisen tilintarkastuksen edellyttämistä valtion viranomaistoimijoilta tulisi harkita uudelleen, koska tarkastuksen perusteena on, että varmistutaan tuensaajan noudattaneen hankkeessa kirjanpitolakia ja muita soveltuvia lakeja ja säädöksiä. Valtion viranomaisten osalta on kohtuullista olettaa, että lakeja noudatetaan.
- Voisiko valtion viranomaisten kohdalla luopua omarahoitusosuudesta vaadittavasta erillisestä rahoitussitoumuksesta.
- Ostopalveluissa ongelmana on se, että kynnyksarvot alittavissa hankinnoissa rahastojen ohjeet voivat poiketa (ovat tiukemmat) tuensaajaorganisaation omasta hankintaohjeesta. Näissä tilanteissa voi käydä niin, että oman ohjeen mukaan tehty hankinta ei olekaan tukikelpoinen.
- Hakuvaiheessa hanketoteuttajille ei ole selvää kuinka tarkkaan kustannusten tukikelpoisuus tarkistetaan.
- Ulkomaisten luennoitsijoiden lähdeverotukseen liittyvät seikat viivästyttävät palkkion maksua ja sitä kautta kulujen kirjautumista hankkeen kirjanpitoon ja raportointiin.
- Sähköisessä järjestelmässä olevan ohjeistuksen tulisi olla kattavampaa.

18. Vapaa sana. Muita terveisiä seuraavan ohjelmakauden kehittämiseen.

Vastaajien määrä: 14

Yhteenveto avoimeen kenttään annetuista vastauksista:

- Rahasto-ohjelma on selkeä ja siinä huomioidaan vähäosaisuus.
- Ohjelmien suunnittelua ja toteutusta tulisi avata nykyistä enemmän muille kuin viranomaisille. Sisäisen turvallisuuden rahoitusta tulisi käyttää muuhunkin kuin viranomaisten juokseviin toimintamenoihin.
- Kiitos rahastoklinikoista ja mahdollisuudesta ottaa yhteyttä matalalla kynnyksellä erilaisissa tilanteissa. Yhteistyö on toiminut moitteettomasti.
- Ohjelmiin pitäisi varata rahoitusta enemmän yllättäville ajatuksille, eikä ohjelmien sisältöä tulisi kirjoittaa liian tarkaksi. Ohjelmien pitäisi mahdollistaa myös uusien ja yllättävien ideoiden rahoittaminen.
- Ohjeiden ja järjestelmän kehittämistä tulee jatkaa.
- Rahastojen sääntöjä ja raportointia tulee yksinkertaistaa, tulosten ja vaikuttavuuden tulisi olla keskiössä. Lisäksi hankesuunnitelmassa voisi kokeilla rolling work plan -mallia.
- Toivottavasti rahastojen byrokratia on jatkossa vähäisempi.
- Kaikki ohjeistukset EUSA-sivustolla ovat selkeitä. Uudella kaudella kannattaa jatkaa maksatushakemusklinoita ja hallinnointikoulutuksia. Ne edesauttavat hyvää hankkeen toteuttamista.
- Sisäasioiden rahastojen hankehallinnointi on keventynyt kymmenen vuoden takaisesta merkittävästi.
- Yhteistyö ja matala kynnyks kaikenaisten kysymysten esittämiseen on toivottavaa. Hanke tarvitsee rahan lisäksi muutakin tukea.
- Uusien ohjelmakausien suunnittelu kestää liian kauan, sykli on liian hidas nykyiseen (teknologiseen) kehitykseen verrattuna. Ohjelmakausien väliin jäävä tauko rahoituksessa aiheuttaa lisäksi haasteita. Etenkin teknologian kehitys ei tue enää perinteistä lineaarista projektimallia, vaan suunniteltu aikataulu ja hankesuunnitelma saattavat olla vanhentuneita jo siinä vaiheessa, kun projekti on vasta saatu alkamaan. Kehittyvä teknologia merkitsee myös uusia ilmiöitä. Rahastossa tulisi olla mahdollisuus mukauttaa hankesuunnitelmaa projektin etenemisen myötä kehitysvaiheittain. Kyselyssä esitellyt työkalut voisivat mahdollistaa tätä.
- EUSA-järjestelmässä tulisi olla tuensaajan helposti saatavilla hankesuunnitelman ja raporttien eri versiot, jotka on toimitettu vastuuviranomaiselle.
- Hankkeen toteuttamiseen tulisi saada joustavuutta ja selkeitä ja käytännönläheisiä ohjeita ja hankkeille tulisi olla enemmän kannustusta, ei pelkkää epäluottamusta.